GAZETA KRAKOWSKA

Nro 86.

Z KRAKOWA DNIA 25 PAZDZIERNIKA 1820 ROKU WE SRODĘ

Z Warszawy d. 17 Października.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król, Pan nasz Miłościwy, wyiechał dnia dzisieyszego z tey stolicy. Towarzyszą Mu błogosławieństwa i życzenia mieszkańców Warszawy i całego Królestwa, oczekujące drogiey chwili, kiedy znowu będą mogli cieszyć się niewymownem szczęściem oglądania łaskawego Monarchy.

Jego Królewicowska Mość Xiąże Następca tronu Niderlandskiego, także dziś wyiedzie.

Posiedzenie dnia 10 Października.

I z b a P o s e l s k a.

Po ukończeniu narad nad proiektami do prawa wnoszonemi przez Radę Stanu, stósownie do przepisów artykułu 154 Statutu organicznego, trudniła się dzisiay Izba Poselska zdaniem sprawy nad Rapportem Rady Stanu.

Dla oznaymienia Izbie o czynności Kommissyi przy układzie zdania nad wyżey wymienionym Rapportem, udzielił J. W. Marszałek. JW. Godlewskiemu, Posłowi Maryampolskiemu. Ten w zabranym głosie wyraził, że Kommissyie Seymowe przynoszą Izbie Poselskiey pracę swoię ułożoną w porządku samegoż Rapportu; oznaymił daley, że szczególne Kommissyie pracowały z osobna nad ułożeniem zdań swoich, które wniesione potem na ogólne zgromadzenie Kommissyi posłużyły do ułożenia z tego iednozgodnego zdania Kommissyi.

Zdanie to Kommissyi odczytane było Izbie iak następuie:

JW. Niemoiewski, Poseł Kaliski, odczytał zdanie nad wstępem Rapportu, nad wydziałem wyznań Religiynych i oświecenia publicznego, i wolnością druku.

JW. Kozłowski, Deputowany z Miasta Płocka, zdanie nad Wydziałem sprawiedliwości.

JW. Krysiński, Deputowany Cyrkułu V. Miasta St. Warszawy, uwagi nad wydziałem Spraw Wewnętrznych i Policyi aż do szarwarków.

JW. Chodkiewicz, Deputowany Sandomirski, dalsze zdanie aż do Górnictwa.

JW. Niemoiewski, Poseł Kaliski aż

do Wydziału woyny.

JW. Niemoiewski, Poseł Wieluński, aż do oddziału o wydatkach.

JW. Godlewski, Poseł Maryampolski oświadczył myśli Kommissyi co do oddziału o wydatkach aż do kapitałów Wiedeńskich.

W dalszym ciągu czytania wyręczył go JW. Chodkiewicz. Zakonczenie zaś ogólne czytał znowu JW. Poseł Maryampolski; poczem złożył całkowitą pracę Kommissyi u laski Marszałkowskiey.

JW. Marszałek stosuiąc się do przepisów Statutu organicznego, przedstawił następnie Izbie adres, przez któryby zdanie Izby Poselskiey o Rapporcie Rady Stanu, oddane bydź miało N. Panu, oraz wynurzone były nayczulsze życzenia Reprezentantów przy kończącym się zawodzie ich pracy. Przedstawiony adres odczytał Izbie Sekretarz.

JW. Niemoiewski, Poseł Wieluński, był tego zdania, że Izba Poselska z grona swego wyznaczyć powinna do napisania adressu członków szczególnych, którychby za godnych tłumaczów uczuć swoich uznała.

JW. Dembowski, Poseł Kazimirski, zwrócił uwagę Posła Wieluńskiego na Statut organiczny, który przepisuie, że na wniosek Prezesa lub Marszałka Izba uchwalija adres, że zatem adres przedstawiony przez Marszałka iest na mocy prawa, i że Izba mocna iest przyiąć go lub odrzucić.

JW. Marszałek wyraził następnie, że artykuł 154 Statutu organicznego nie ustanawia dyskussyi co do uwag nad Rapportem Rady Stanu przez Kommissyie Seymowe ułożonych, bo naturalną iest rzeczą, że Izba Poselska, wybieraiąc z grona swego członków, do zasiadania w tychże Kommissyiach, iuż ich szczególnem obdarzyła zaufaniem. Atoli artykuł tenże sam, dodał, przepisuie Marszałkowi przedstawienie Izbie przy kończących się obradach stósownego adressu do N. Pana. Aby zaś dać lepiey poznać w iakim duchu przedstawiony Izbie adres był napisanym, zasady iego szczegółowo rozbierał.

Na żądanie Izby Sekretarz Seymowy raz ieszcze rzeczony adres odczytał, który następnie Izba iednomyślnie przyięła.

Idąc daley JW. Marszałek, wyznaczył z grona Izby członków Deputacyi odniesienie do Tronu N. Pana uchwalonego przez Izbę adressu wraz z uwagami nad Rapportem Rady Stanu. Wybranemi zostali JW. W. Wielogłowski, Poseł Jędrzeiowski, Skorkowski, Poseł Opoczyński, Bronikowski, Poseł Koniński, Dubieński, Poseł Chełmski, Potocki, Poseł Warszawski, Augustowski, Poseł Dąbrowski, Cieszkowski, Poseł Siedlecki, Faltz, Deputowany Kaliski, Wysocki, Deputowany Mławski i Hangiel, Deputowany Cyrkułu I. Miasta St. Warszawy.

Sessyia dnia dzisieyszego równie iak wczorayszа trwała od godziny 10tey ranney do 7mey wieczorem.

Posiedzenie dnia 11 Października.

Izba Poselska.

Dzień dzisieyszy iako też i następny przeznaczone były stósownie do przepisów Statutu Organicznego o Reprezentacyi Narodowey na układanie petycyy do Tronu. Naprzód JW. Marszałek zapytał się Izby, czyli nie chce korzystać z pra-

wa służącego iey na mocy Artykułu 155 Statutu Organicznego, aby bez przytomności arbitrów posiedzenie swe odbyła. — Gdy zdanie Izby nie było z tem zgodne, posiedzenie odbywało się publicznie.

Na mocy artykułu 158 Statutu złożyli więc Posłowie i Deputowani petycyie swoie u laski, które Sekretarz koleyno odczytywał, a Izba większością głosów przyymowała. — Na dzisieyszem posiedzeniu następne petycyie przyjętemi zostały:

Aby w mieście Piotrkowie Sąd Ziemski był umieszczony. Jednomyślnie przyjęła ią Izba, iako też i następne:

Aby iaka bądź Magistratura Administracyyna lub Sądownicza, w mieście Stara Częstochowa umieszczona została, dla podniesienia miasta.

Aby na zupełne wyreparowanie kościoła Stobnickiego wyznaczone były od Rządu fundusze. Co do tey petycyi czynili uwagi swoie JW. Kapica, Deputowany Łomżyński, JW. Łętowski, Deputowany Stobnicki i JW. Krysiński, Deputowany Cyrkułu V. Miasta Stołecznego Warszawy.

Aby posiadaczom obligacyy 10,000 franków z czasów Xięstwa Warszawskiego, był wyznaczony fundusz na ich zaspokoienie, a nim to nastąpi, były im zwrócone zaległe procenta. Tu czynili uwagi swoie JW. Nowakowski, Poseł Tarnogrodz i JW. Grabowski, Poseł Węgrowski.

Aby niedogodności Kodexu karnego na zeszłym Seymie przyiętego, były poprawione i przez Radę Stanu na przyszły Seym wniesione. Przymawiali się co do tey petycyi JW. Linde, Deputowany Cyrkułu III. Miasta St: Warszawy, JW. Bieroacki, Deputowany Wieluński, JW. Szołowski, Poseł Łęczycki, tudzież JW. Marszałek.

Aby proiekta do praw maiące bydź na Seymie wniesione, udzielanemi były przez Radę Stanu Członkom Izby Poselskiey na pół roku, a przynaymniey na kwartał przed rozpoczęciem Seymu, i aby ciż członkowie mocni byli uwagi swoie Radzie Stanu przesyłać. Otwierali zdania swoie w tey mierze JW. Linde, Deputowany Cyrkułu III M. S. Warszawy, oraz JW. Łubieński Poseł Chełmski.

Aby na mocy artykułu 26 i 27 konstytucyi został ułożony pewny systemat drogowy, i aby szkody przez wycinanie kilkakrotne dróg uczynione w lasach i gruntach prywatnych właścicieli, były wynagrodzone. — W tey materyi otworzył swe zdanie JW. X. Wierzbowski, Deputowany okręgu Płockiego.

Aby na mocy konstytucyi zaręczaiącey wolność osobistą każdemu, Jan Bernard, wyznania Starozakonnego, niegdy siarżant woyska Polskiego, bez sądu od roku zamknięty w więzieniu Kaliskiem, miał sobie oddaną sprawiedliwość. Tu zdania swoie otworzyli JW. Łubieński, Poseł Chełmski, tudzież JW. Chodkiewicz, Deputowany Sandomierski.

Aby opłata Kontyngensu Liwerunkowego była uchyloną, lub przynaymniey do ceny targowey produktów zastósowaną.

Aby N. Pan raczył nayłaskawiey wstawić się do Rządu Austryiackiego za obywatelami maiącemi od tegoż Rządu obligacyie lub rekonessanse, żeby te im

) 2 (

były wypłacone.

Aby monopolium tabaki z końcem przyszłego roku ustaiące, więcey nie było przedłużane.

Aby żaden wyższy Urzędnik Rządowy w domu Magistraturze Rządowey poświęconym nie mieszkał i drzewem Rządowem się nie opalał.

Te wszystkie petycyie iak się wspomniało wyżey, iednozgodnie przyięte zostały; lecz wniesioną była ieszcze iedna, względem którey opinia Izby rozdwoioną została, a to z następuiącego powodu. Reprezentanci Województwa Płockiego podali dwie propozycyie do petycyy; iedni życzyli sobie: aby, gdy ieden Sąd Ziemski miał bydź w Płocku, drugi mógł bydź zaprowadzony w Pułtusku; Drudzy zaś pragnęli, aby tenże Sąd Ziemski w Ostrołęce, a nie w Pułtusku mógł bydź ustalony. Te dwa żądana dały powód do długiey dyskussyi; przymawiali się w iey ciągu: JW. X. Wierzbowski, Deputowany Płocki, JW. X. Łącki, Deputowany Kielecki, JW. Staniszewski, Poseł Ostrołęcki, JW. Dębowski, Poseł Kazimierski, JW. Grabowski, Poseł Węgrowski, JW. Laskowski, Deputowany Ostrołęcki, JW. Czaiewski, Deputowany Kalwaryyski, JW. Szymczykiewicz, Poseł Lelowski, JW. Chodkiewicz, Deputowany Sandomirski, JW. Skarżyński, Poseł Pułtuski, JW. X. Pleiewski, Deputowany Gostyński, JW. Wolicki, Poseł Olkuski. Skutek tey dyskussyi był ten, że oba żądania w petycyie zamieniinne zostały, pierwsze iednomyślnością, a drugie większością zdań. — Na tem się posiedzenie skończyło.

Kilka petycyy do dnia następnego odłożono.

Posiedzenie dnia 12 Października.

Senat.

Dnia tego trudnił się Senat odczytaniem uwag nad Rapportem Rady Stanu, poczem adres, przez który uwagi powyższe N. Panu przesłanie były, przyiętym został, Deputacyia do ich odniesienia wybraną była.

Izba Poselska

Zastanawiała się w dalszym ciągu narad swoich nad układaniem petycyy do Tronu. Zgodzono się na następuiące:

Aby młyny od 300 lat na rzece Wiśle się znayduiące, a od brzegów przez Administracyią odsunięte, gdy przez to straciły sposób utrzymywania się, otaxowane i przez Rząd zakupione zostały.

Aby w robieniu dróg zaprowadzony został systemat, iżby ieden trakt naprzód starano się ukończyć, a potem dopiero przystępowano do drugich; ażeby kontrakty o robienie dróg na publiczney licytacyi czynione były, i aby Rada Stanu na Seym przyszły wygotowała stosowny do tego rozkład funduszów. Nareszcie co do chędożenia rzek, ażeby ten ciężar z obywateli był zdiętym, a Rady Woiewódzkie wynalazły skuteczne do zastąpienia go środki.

Aby postanowienia w Dzienniku Praw umieszczane, na mocy Konstytucyi, kontrasygnowane były tylko przez Ministrów, a nie przez Radców Stanu w zastępstwie.

Aby w dobrach Ziemskich dziedzicznych, dziesięcina wytyczna nie miała mieysca, ieżeli do taryffy 1789 roku wciągnioną nie była; ieżeli ta dziesięcina podług ugody w korcach lub pieniądzach była szacowona, żeby w tym razie dziedzico-

wi wybor był zostawiony; nareszcie, żeby tam, gdzie była pomieszana in natura i w pieniądzach, w dawnym stanie pozostała.

Aby żydzi brani byli na kanton.

Aby miary i wagi nasze zrównane były z Pruskiemi, lub też żeby dawne miary Warszawskie przywróconemi zostały.

Aby w mieście Rawie zaprowadzone zostały Szkoły Wydziałowe.

Aby od wyroków Delegacyi Administracyyney, służyła ieszcze appellacyia ab instantia do Trybunałów właściwych.

Aby dla zaratowania właścicieli zadłużonych, zaprowadzony był u nas System Kredytowy, nad którego układem wybrane Kommissyie zastanawiać się maią.

Aby powoli przygotować reformę żydów przez zniesienie kahałów, przez zaprowadzenie Szkoły Rabinów przy Uniwersytecie Warszawskim, przez zniesienie żydowskich drukarni i zabronienie sprowadzania xiąg z zagranicy, przez zaprowadzenie ich dokładnego spisu statystycznego, przez zabronienie im wczesnego żenienia się &c.

Aby wprowadzanie do Polski Angielskich towarów było zabronione dopoty, dopóki w Anglii bil zbożowy trwać będzie.

Aby urządzenie Sądów Ziemskich maiące nastąpić przez Statut Organiczny o Sądownictwie ułożony przez Radę Stanu, było zmienione w ten sposób, żeby dla każdego Woiewództwa naymniey po dwa Sądy Ziemskie były zaprowadzone; dla Woiewództwa zaś Mazowieckiego, żeby było pięć, a to w osobnych miastach bez wydziałów; co do mieysca zaś Sądów, aby się Rady Woiewódzkie z Rządem ułożyły.

Aby w Łomży Liceum było założone.

Aby żydom nakazać ustąpić z Warszawy, a przynaymniey tymczasem z pryncypalnych iey ulic.

Aby w przedmiotach prawodawczych nie były odtąd wydawane wyroki i urządzenia Władz Administracyynych bez zezwolenia N. Pana i naradzenia Izb Seymowych.

Aby mieszkańcom Zamościa za ich szkody i zniszczenia udzielone było wynagrodzenie.

Aby wysoka opłata konsensowego na szynki nałożona, była zniesioną.

Aby Sądownictwa Administracyyne niekonstytucyyne były zniesione.

Aby dla rozszerzenia religii i moralności liczne Seminaryia były pozakładane, i aby z massy supprymowanych dóbr duchownych, założona była kassa wsparcia dla duchownych, którzy się z obowiązków kapłańskich wywiązali.

Aby miasto Serock należało równie iak Zamość i Praga do wynagrodzeń za zniszczenia w czasie woyny poczynione.

Aby prawo o Hypotekach wzruszaiące prawie wszystkie przepisy Kodexu Cywilnego, poprawione przez Radę Stanu tak, żeby w niczem ani Kodexu, ani Konstytucyi nie nadwerężało, wniesione było na Seym przyszły.

Aby dla podniesienia fabryk, wszelkie artykuły do ubioru woyska służące w rękodzielniach kraiowych były zakupowane.

Aby włościanom wypuszczane były grunta Rządowe.

Aby w Brześciu Kujawskim, iako środkowem mieście Woiewództwa Mazowiec-

kiego, Sąd Ziemski był założony.

Aby zamiast Olkusza miastem Obwodowem była Pilica.

Aby rzeka Ner uwolniona od młynów, jazów &c. a to na mocy dawnych konstytucyi, została wyczyszczoną i spławną.

Aby przez miasto Obwodowe Augustów, trakt pocztowy był przywrócony.

Aby miastu Radom udzielone były od Rządu fundusze na postawienia gmachów Rządowych.

Aby dawnym woyskowym potrzebne wsparcie było udzielone.

Nakoniec, aby pobercy pobieraiący opłaty extraetatowe, przymuszani byli kontrolę swą składać każdego 1go dnia miesiąca Grudnia w Kancelaryi Obwodu, i ażeby tamże każdemu wolno było przez miesiąc ią sprawdzać.

Posiedzenie to Izby uświetnione zostało przybyciem do niey J. Cesarzewicowskiey Mości Wielkiego Xcia Konstantego, który iako Reprezentant Cyrkułu VIII. czyli Miasta Pragi, złożył u laski petycyią za obywatelami, którzy w nim całe położyli nadzieie, aby tymże za poczynione zniszczenia w czasie woyny, wyznaczone było wynagrodzenie z prawa im przynależne, i aby im wszelkie środki ułatwiaiące nowe zabudowanie się udzielonemi zostały. Petycyią tę odczytał w języku Francuzkim JW. Marszałek Seymowy, a Izba cała iednomyślnie przyięła.

Dla spóźnionego czasu, JW. Marszałek solwował sessyią na godzin kilka, aby potem zostaiące ieszcze do obrad Seymowych obowiązki ostatecznie ukończyć.

Posiedzenie wieczorne d. 14 Październik.

Stosownie do oznaymienia JW. Marszałka zebrała się Izba o godzinie 7 wieczorem, a to w celu odczytania ieszcze pozostałych około 50 petycyy, między przyiętemi celnieysze były:

Aby okolica Warszawy Muranów zastanowiła baczność Rządu, i aby dla iey korzystnego co do położenia i powietrza stanu, zwrócona do niey była ludność miasta.

Aby żadney Władzy Administracyyney nie było wolno rozbierać i uzupełniać Dekretów N. Pana.

Aby pewna ilość zapłaty szarwarkowey od okolic miasta Płocka, obroconą była na wystawienie mostu na Wiśle pod Płockiem.

Aby rzeka Drwęca była wyczyszczoną i spławną zrobioną.

Aby przywiley potróyney delacyi służący Prokuratoryi Jeneralney był zniesiony.

Aby resztę pozostałą miast i włości uwolniono od płacenia subsidii charitativi.

Aby na prawey stronie Wisły w Obwodzie Stanisławowskim poząprowadzane były Sądy Ziemiańskie i Ziazdowe.

Aby kwaterunek exystuiący w Warszawie, wprzód niżeli stan Skarbu pozwoli mu wystawić dostateczną ilość koszar, był na słusznieyszych zasadach oparty, bo dotąd przy wielkiey liczbie domów rządowych przy mnostwie mieszkań walących się i nowo stawianych, nareszcie przy upowszechnionych opłatach kwaterunkowych, częśc tylko mieszkańców ciężar ten znosi.

Aby środki ku oświeceniu włościan przedsiębrane nie były dla tychże uciążliwością.

Aby reformę żydów uskuteczniaiąc naprzód zabronić im szynkowania wódki i innych napoiów tak po miastach iako i po wsiach.

Aby Rady Obywatelskie co lat dwa zmieniały się tylko w ½ części, a nie zupełnie.

Aby miastom Obwodu Kalwaryyskiego nadane były pewne prawa.

Aby fundusze Plebanów były pomnożone, żeby zbierano fundusze na reparacyie Kościołów; żeby nareszcie ciż Plebani, uwolnionemi byli od sprawowania zatrudnień Urzędników Stanu Cywilnego, wymagaiących wiele czasu i często z ich powołaniem niezgodnych.

Aby na Seym przyszły Kodex karny woyskowy został ułożony.

Aby Jarmark walny na woły był zaprowadzony w Mławie.

Aby monopolium soli z końcem kontraktu nie było więcey przedłużone.

Aby na następnym Seymie wniesiony był proiekt o wydatkach skarbowych.

Aby nowo murowane domy na prowincyi używały przywileiu miasta Warszawy co do uwolnienia czasowego od kwaterunku.

Aby Władze Rządowe w postanowieniach tyczących się kraiu całego, zasięgały wprzódy zdania Rad Woiewódzkich; żeby tym wolno było prośby swoie prosto na ręce Ministra Sekretarza Stanu przesyłać, i żeby nareszcie opłaty szarwarkowe w tychże Radach były składane.

Aby surowe skóry z kraiu wywożonemi nie były, żeby owszem na ich wyrabianie w kraiu, garbarnie zaprowadzonemi były, a wszelkie wprowadzanie tychże z zagranicy było wzbronione.

Aby ubodzy Plebani od szarwarków uwolnionemi byli.

Aby w mieście Płocku wystawione były koszary.

Aby żydzi na mocy dawnych konstytucyy nakazane sobie mieli wyniesienie się z Pułtuska.

Te były znacznieysze petycyie Izby Poselskiey podane do podnożka Tronu Naylepszego z Monarchów, którego dobroć i łaskawość bez miary zaręczaią, że Tenże wszystko zapewne przedsięwziąść nie omieszka, coby pomyślności oyczyzny i dobru obywateli sprzyiało.

Na wniosek JW. Linde Deputowanego i na żądanie dziesiątey części członków przytomnych, nim Izba Poselska do dalszych czynności przystąpiła, wprzód w wydział tayny zamienioną została.

Z Lizbony d. 20 Września.

D. 16 przyymował tymczasowy Rząd powinszowania, od różnych korporacyy. Tegoż dnia Jen. porucznik da Rosa mianowany został dowodcą w prowincyi Estramadurze. — 13ty pułk piechoty i Jenerał Barbacena oświadczyli tymczasowemu Rządowi swoią podległość. — Dnia 18 nakazał tymczasowy Rząd admiralicyi, aby uzbroić kazała iedną fregatę i kilka pomnieyszych okrętów, dla zasłaniania kupieckich naszych okrętów przeciw korsarzom.

Zatrzymanie w porcie okrętów nastąpiło iedynie dla wstrzymania odpłynienia wyładowanych przez dawną Rejencyią trzech fregat resztą skarbu i sprzętów Królewskich do Brazylii. Lecz iuż port iest na nowo otworzony.

Członek dawney Rejencyi, P. Furgas, odpłynął onegday do Brazylii dla zdania N. Królowi sprawy o wszystkiem co tu zaszło.

Tymczasowy Rząd oznaymił w gazecie tuteyszey stan skarbu Królestwa i dodał, iż na zastąpienie potrzeb kraiu potrzebna iest pożyczka 48 mill. realów.

P. Józef d'Almeida Blanco złożył nowemu Rządowi na potrzeby kraiu 6 mill. Reis (około 300,000 Fr.) a iego Małżonka część swoich kleynotów.

Z Paryża d. 7 Października.

Ciągła panuie tu radość z powodu nowo urodzonego syna Xiężny Berry. Król odbiera od wszystkich władz powinszowania i adressy od departamentów. Dnia trzeciego złożyło mu powinszowanie, ciało dyplomatyczne, na którego czele znaydował się Nuncyusz Papiezki Macchi. Monsieur oddał Królowi w imieniu miasta Pau pudełko napełnione czosnkiem, i iak mówią toż samo, z którego w roku 1550 po urodzeniu Henrykowi IV. nacierano wargi czosnkiem, co także nowo urodzonemu Xciu Bordeaux uczyniono.

Dnia 3 wydał Król następuiące rozporządzenie: "Ludwik z Bożey łaski, &c. Chcąc przez czyn dobroczynny uświetnić epokę urodzenia naszego nayukochańszego Wnuka Xcia Bordeaux, a nadewszystko, ażeby mniey szczęśliwe klassy wiernych naszych i przychylnych poddanych dobrego naszego miasta Paryża miały w niey udział, postanowiliśmy i stanowiemy co następuie: 1) Z koronnego naszego skarbu dostarczona zostanie wyznaczoney kommissyi summa 50,000 Fr. na spłacenie zaciągnionych w biórze Mamek długów przez Ojców i matki dobrego naszego miasta; 2) Koszta utrzymania mamek wszystkich męzkich dzieci ubogich rodziców urodzonych w Paryżu w dniu 29 Września zastąpione będą przez naszego koronnego Podskarbiego; 3) Dla każdego z powyższych dzieci złożonych zostanie przez nasz skarb do kassy oszczędności po 200 Fr. „

Zdaie się, że Xiąże Richelieu nie opuści w teraźnieyszey chwili Paryża, w którey potrzebna iest iego obecność podczas sądzenia przez izbę Parów spiskowych d. 19 Sierp: i zachodzących obiorów do izby Deputowanych, ale zastąpią iego mieysce na kongresie w Opawie Posłowie nasi Hr. de la Forronays w Petersburgu i Hr. Caraman w Wiedniu.

Podług pism naszych Bergami przeiechać miał przez Paryż do Anglii.

Z Włoch d. 2 Października.

Zaciąg do woyska w kraiu Neapolitańskim wyrownywa prawie powstaniu w massie, a podatek gruntowy wybierany iest na 6 miesięcy naprzód.

Sprawuiący Neapolitańskie interessa przy Stolicy Rzymskiey, Cataneo, odwiedził kardynałów swoiego narodu dla powzięcia wiadomości, czyli skłonnemi są do wykonania konstytucyyney przysięgi? Żaden nie oświadczył się za przysięgą, a nawet Kardynał Ruffo, chociaż podlega niebezpieczeństwu utracenia swoiego dochodu w kraiu Neapolitańskim, który 5000 dukatów wynosi.

Kardynał Wikaryusz della Genga wezwał Duchowieństwo Rzymskie do odbywania pokutnego nabożeństwa od 15 do 24 b. m. i dla świeckich Xięży wyznaczył Kościoł Jezuicki. Oyciec S. przyrzeka siedmioletni odpust kto sześć razy znaydować się będzie na tem nabożeństwie.

Xiądz Kanonik Ferrary Graf znayduie się w niebezpieczeństwie bycia sądzonym wedle Austryiackiego wyroku przeciw Carbonari. Pochwycono g w powrocie z kąpieli i iako więźnia do Wenecyi zaprowadzono. Legat Ferrary upomina się o wydanie go iako poddanego Papiezkiego.

DODATEK
DO N^ro 86.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 25 PAŹDZIERNIKA 1820 ROKU WE ŚRODĘ

— *Z Krakowa.* —

O KONCERCIE
PANI KATALANI

Pismo nadesłane.

Dawno od Publiczności tutejszej oczekiwana z upragnieniem, sławna w Europie z swego talentu Pani Katalani, przybywszy dnia 15 b. m. w przejeździe z Warszawy do Paryża, dała tu pierwszy koncert głosowy, w dniu zagim, to iest w niedzielę, w sali Pana Knotza, napełnionej mnóstwem słuchaczów, tak z mieszkańców Krakowa, iako też z prowincji zebranych.

Naprożnobyśmy chcieli zdobywać się na myśli i wyrazy ku jej pochwale, do tego co już o niej powszechność powiedziała, nic więcej dodać niepodobna. Talent jej nieporównany, przechodzi wszelkie zalety; tak: że imie Królowey harmonii, bez przesady nedane jej bydź może. — W odśpiewaniu warjacyi skrzypcowych Rodego, wzbiwszy się nad doskonałość sztuki, dowiodła znawcom, do jakiego stopnia giętkością i mocą głosu, niepojętemi spadkami i wznoszeniem go na nowo, z igraczką prawie trudności jej zwycięża.

Zawdzięczaiąc miłe przyięcie Krakowianom; tysiącznemi oklaski dowiedzione; śpiewała ieszcze w końcu nad przyrzeczenie, pieśń ludu angielskiego: "*Boże zachoway Króla !*„

Lecz nie natem ogranicza sławna Artystka wartość swoich przymiotów: niewymowną radością daie nam oraz do poznania, że jej słodkiemu talentowi, towarzyszy szlachetność duszy. — Obecna uroczystości założenia mogiły Tadeusza Kościuszki, dzieląc tkliwe uczucia Polaków na grobowcu wielkiego Męża; szanowna ta Podróżna, obwieszcza nam po odśpiewanem koncercie, że drugi jeszcze i ostatni, w przyszły Czwartek dnia 26 b. m. dać przedsiębierze; z którego jednę połowę dochodu, przeznacza do składki na pomnik bohaterowi, drugą na wsparcie cierpiącey ludzkości.

Pospieszaiąc z uwiadomieniem ziomków naszych, o tak pięknem poświęceniu się wspaniałomyślnej Artystki, z pewnością oczekúiemy licznego ich na ten dzień zgromadzenia, który nam zapowiada: zwiększenie części nieśmiertelne-

mu Wodzowi, otarcię łez nieszczęśliwym, i tę niezaprzeczoną chlubę: żeśmy w pośrodku murów naszych oglądali cudzoziemkę, oddaiącą hołd cnocie i sławie narodu Polskiego. X. X....

Z Londynu d. 6 Października.

D. 3 b. m. zgromadziła się na nowo izba wyższą parlamentu i P. Brougham rozpoczął mowę swoią na obronę Krolowey. Na wstępie wyraził, iż lubo przekonany iest o słuszności sprawy Królowey, lęka się iednak, aby słaba iego obrona Klięntki tnie ściągnęła na niego niechęci milliionów współziomków. Potem przebiegał akt oskarżenia, zaprzeczał, aby był świadkami udowodniony, wykazał sprzeczność ich zeznań i dowodził, iż nie zasługuią na wiarę. Wystąpiłże który wiary godny świadek przec w Królowey? gdzież iest Doktor Holland? gdzież Porucznik Hownan? gdzież są szlachetne Damy, które Królowey towarzyszyły? Niema udowodnionego żadnego oskarżenia. (Tu żądał Jeneralny Prokurator, aby stawili się oba Bergami Ludwik i Bartłomiey, (ostatni iest bohatyrem całey tey sprawy.) Brougham mówił daley: Sądzisz ten Pan, że Bergamipowie powtorzą kłamstwa i niedorzeczności, które swoim Majocchom poddał? Chociaż waleczny lud zapewniono: że sprawa ta będzie prawnie, rzetelnie i bezstronnie dochodzona, iest oną przeciwnie niesłychaną w dziełach sądownictwa Angielskiego, obrzydłym, gorszącym, ułożonym i złośliwym przykładem niesprawiedliwości. — Brougham mowiąc ciąg e od w pół do 11tey otrzymał o godzinie 1wszey z południa chwilę wytchnienia. Po trzech kwadransach spoczynku ciągnął daley rzecz swoią i przebiegał zeznania wszystkich świadków, a gdy o godzinie 4 przychodził na Barbarę Krantz zostało posiedzenie zakończone, ponieważby zanadto długo się przeciągnęło. — Nazaiutrz prowadził daley rzecz swoią. Zaprzeczał twierdzeniu niektórych świadków, że Bergami nagle wyniesionym został; gdyż to iest człowiek zasłużony i nie pochodzi z nizkiego rodu. Jenerał Pino brał go zawsze do swoiego stołu. Nakoniec uprasżał izby, aby zwrociła swoią uwagę na dwa ważne punkta: 1) że oskarżenie nie iest przez wiary godnych świadków dowiedzione; 2) że stawieni świadkowie nie zasługują na wiarę. "Znacie, Panowie, dodał, wymowny i poetyczny opis spisku przeciw wstydliwey Zuzannie z Pisma S. Zeznania owych starców były iasne, stosowne do przepisów prawa i niezaprzeczane, i Zuzanna uratowaną tylko została przez sprzeczność starców względem gatunku drzewa. Tak też zeznanie Majocchi zaprzeczone iest przez pomocnika Bankiera. Sposób dla udowodnienia oskarżenia użyty, iest nawet w prywatncy sprawie niedostateczny i śmieszny. Panowie! stoicie nad brzegiem przepaści; wydać możecie wyrok przeciw Królowey, lecz to będzie ostatni wasz wyrok. Z prześladowcami rozbiie się okręt; sami popadną nieszczęściu, w które wtrącić chcieli Królową. Ratuycie, Panowie, kray od okropności, która go czeka, a siebie samych od zguby; kray którego iesteście ozdobą, ale oddzieleni od ludu, staniecie się podobnemi do kwiatu, który odcięty od korzenia więcey nie zakwitnie. Ratuycie chwieiącą się koronę, ratuycie wstrząśnioną arystokracyą, ratuycie Ołtarz, który ostać się nie może, gdy wspieraiący go tron obalony zostanie. Kościoł i Krol chcieli aby Królowa pozbawioną była modłów kościel-

nych; lecz zamiast tych modłów ma za sobą naygorętsze życzenia ludu. Nie potrzebuie ona moich za sobą modłów, ale wnoszę ie do Tronu Boga, aby miłosierdzie swoie rozlał na lud i iego Rządców i zwrocił ich serca do sprawiedliwości.,,

Po krotkiey ciszy dany był głos P. Williams, który żalił się, iż Szambelanowi W. Xcia Badeńskiego nie dozwolono udać się do Anglii, a świadectwo iego iest za Królową potrzebne. Ministrowie tłumaczyli się, iż nie udano się w tey mierze do nich, i Hr. Liworpool oświadczył, iż natychmiast wysłany zostanie goniec do Karlsruhe. —— Potem słuchanemi byli świadkowie za Królową. Pułkownik St. Leger zeznał: że dla słabości tylko zdrowia opuścił służbę szambelana przy Królowey; Lordowie Guillford i Glenbervie. że kilkakrotnie iadali obiady u Królowey we Włoszech, ale żadney poufałości z Bergamim nie postrzegli. Postępowanie iey było zupełnie obyczayne; z Bergamim nie miała żadney poufałości; woził ią w gondole, iadał z nią, ale iego obyczayność nie okazywała nic nagannego. Hrabina Oldi pozyskała uszanowanie Lordów. Pani Karolina Lindsay, która dopiero w r. 1817 opuściła służbę Królowey, zeznała, iż przez cały czas swoiego u Królowey pobytu (przez ten własnie, w którym zarzucane iey iest przestępstwo) żadnego nieprzystoynego nie postrzegła czynu. Dziś na przeciwne badania Jeneralnego Instygatora toż samo powtorzyła. Doktor Lushington został na nowo słuchany. Lord Landdaff, który w r. 1814 po dwa razy w tygodniu bywał u Królowey na obiadach, zeznał iak powyżsi Lordowie.

Dnia 23 i 24 Października 1820.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Przenicy	20	—	19	—	18	—	17	—
— Zyta	13	—	12	—	11	—	10	15
— Jęczmienia	8	—	7	15	7	—	6	20
— Owsa	5	15	5	10	5	—	—	—
— Jagieł	25	—	24	—	23	—	21	—
— Grochu	9	—	8	—	7	—	6	15
— Rzepaku	18	—	17	—	16	—	15	—

W Gdańsku dnia 13 Października.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Złp.	540	do	860.
Żyta	— —	280	—	420.
Jęczmienia	— —	260	—	300.
Owsa	— —	280	—	300.
Grochu	— —	500	—	520.

Bieg Pieniędzy

W Krakowie d. 23 Października.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant	Złp. 19	gr.	18
— detto Cesarski . . .	— . 19	—	12
Fryd. Pruskie	— . 34	—	—
Luidor	— . 37	—	—
zoto frankowy	— . 32	—	15
Szeiny Wiedeńskie za 100	— . 232	—	—
Złoty ryński Szeinami .	— . 1	—	21

DONIESIENIA.

W dniu 29 Października 1820 r. o godzinie 2 po południu w Krakowie przy ulicy Gołębiey pod L. 256 w Kancelaryi podpisanego Komornika sprzedane zostaną w drodze Exekucyi rożne ruchomości składaiące się z mosiądzu, cyny, blachy, sprzętów domowych tudzież sukni męzkich żydowskich. Gdzie oraz wyszynk trunków w domu pod L. 97 w Kazimierzu sytuowanym prowadzony, a do Star. Abrahama Pele iako Dzierżawcy należący na rok ieden podług warunków wynaięty zostanie. Zatradowane na rzecz małoletnich Boreckich. — W Krakowie d. 23 Października 1820 r.

Jacek Kawecki, Kom. S.

Niżey podpisany ma honor zawiadomić Prześwietną Publiczność, że Szkołę ieżdzenia na Koniu, niemniey tresowanie Koni do każdego przedmiotu otworzył w Zamku Krakowskim od dnia 25 Października r. b.

Teodor Cogen.

Niżey podpisany ma honor zawiadomić Przewietną Publiczność, iż będąc osobliście na ostatnim Jarmarku w Lipsku, sprowadził do swego składu w Sukiennicach znaczną partią Sukien, Kaźmirów, Kortów, Deuble broche, Satin, Wigoniów, i t. d. w różnych kolorach i gatunkach, z pierwszych fabryk Sedańskich, Louvier, Vervier i Niderlandzkich, które za mierną rzetelną cenę (a prix fixe) przedawać ofiaruie.

W Krakowie dnia 22. Październi a 1820.

Kajztan Fuchs.

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż Domy tu w Krakowie na Przedmieściu Lubicz, iako to:

1.) Zaiezdny pod L. 191 przy ulicy Wesoła narożny ku wałom.

2.) Dom pod L. 192, 193, 194 i 195 murowany bez piętra, przy ulicy Wesoła.

3.) Dworek drewniany na tyże ulicy pod L. 196 stoiący, z Ogrodami i wszelkiemi zabudowaniami do nich należącemi, w Gminie Wieyskiey VIII. położone. Sukcessorów ś. p. Jana Kantego Morsztyna to iest:

1.) W. Ludwika Morsztyna w dobrach Pławowice Obwodzie Miechowskim.

2.) Filipa Morsztyna w Szreniawie Obwodzie Olkuskim.

3.) W. Maryanny z Morsztynów po Romanie Michałowskim Wdowey w Maskarzewiu P. Jędrzeiowskim.

4.) W. Tekli z Morsztynów Michałowskiego Senatora Zony tu w Krakowie.

5.) W. Anny z Morsztynów Jordanowey Wdobrach Kozy w Galicyi.

6.) W. Jozefa Wąsowicz w Oxy P. Jędrzeiowskim mięszkaiących.

Na żądanie JW. Antoniego Hr. Lanckorońskiego w Mianocicach Woiewództwie Krakowskim mięszkaiącego przez publiczną Licytacyią sprzedane zostaną. — Domy te i Dworki przedane będą z mocy Wyroku Tryb: I. Jnst: W. M. Krakowa z dnia 26 Lipca 1819 zapadłego. Wyroki Tryb: Cyw: Województwa Krakowskiego dtto 24 i 25 Apr. 1818 i Sądu Appellacyinego Królestwa Polskiego dtto 10 Marca 1819 do Exekucyi upoważniaiącego, a to na zaspokoienie Sum: 130,000 Złp. JW. Antoniemu Hr. Lanckorońskiemu od Massy po ś. p. Janie Kantym Morsztynie czyli iego Sukcessorów należącey się, a to z prowizyią po 5 od sta od dnia śmierci ś. p. Barbary Morsztynowey rachować się mianą i kosztami prawnemi. Zaięcie tey nieruchomości uskutecznione zostało przez Komornika W. Jacka Kaweckiego w dniu 16 Grudnia 1819. Koppiie tego zaięcia stósownie do przepisu Prawa Wóytowi Gminy W. Macieiowi Peszce i W. Miętuszewskiemu Janowi, Pisarzowi Sądu Pokoiu Okręgu II. dnia 17 Grudnia 1819 przez Woźnego Piotra Rolinga doręczone zostały. — Tenże Protokół zaięcia w Księgi Hypoteczne W. M. Krakowa i iego Okręgu na karcie 112 pod L. 30. Vol. II. dnia 20 Grudnia 1819 zaś w Kancellaryi Pisarza Tryb: I. Jnst: w podobnąż Księgę zaięciów nieruchomości od stronicy 408 do 416 dnia 28 Grudnia w Księdze II. Nro 50 wpisanym został.

Przedarz tych Domów popierać będzie Tadeusz Krzyżanowski Patron w Krakowie pod L. 561 mieszkaiący, imieniem JW. Antoniego Hr. Lanckorońskiego.

W Dworkach zaiętych są naiemnicy: w Domu pod L. 191 Szymon Arczyński Szynkarz, Wincenty Kaderski, Jacenty Koźmiński, w Domu pod L. 192, 193, 4, 5. Franciszek Niedzielski, w Domu pod L. 196 W. Jozef Łebkowski, Paweł Stanowski wieczny Czynszownik.

Pierwsza publikacyia Warunków przedarzy tych Dworków w dniu 4 Lutego 1820 na Audyencyi Wys: Tryb: I. Jnst: W. M. Krakowa a następne termina, podług Art: 702 Kod: post: Sąd: nastąpiły.

Dworki te w dniu 11 Kwietnia r. b. popieraiącemu te Licytacyie JW. Antoniemu Hr. Lanckorońskiemu przygotowawczo przysądzone zostały w ten sposób:

Dom drewniany zaiezdny pod L. 191 za Summę . . .	Złp.	2,000.
Dom murowany pod L. 192 — 5. za Summę	—	12,000.
Dom drewniany pod L. 196 za Summę	—	6,000.

Licytacyia stanowcza tych Dworków nastąpi w dniu 24 Listopada r. b. o godzinie 10 z rana na Audyencyi Wys: Trybunału I. Instancyi.

W Krakowie dnia 13 Października 1820.

Kaliszkowski, Pisarz.